

zawartość anomalii wtórnych (0,6—7,8%) oraz niską zawartość anomalii pierwotnych (bez uwzględnienia plemników piętnowanych) (1,0—2,6%). Natomiast we wszystkich ejakulatach stwierdzano prawie jednakową zawartość plemników z piętnowaną główką (8,1—11,4%). Szczegóły badania poszczególnych ejakulatów buhaja podaje tab. 1.

Tab. 1. Wyniki badania 10 ejakulatów buhaja Norton, pobranych w próbie częściowego wyczerpania.

Kol. ejakul	Objętość ml	Gęstość milion plemnik na mm ³	Ruchl.	Zawart. plemn. w ejakulacie w miliardach	Badanie morfologiczne		
					Odsetek anomalii wtórnych	Odsetek anomalii pierwotnych ogółem	W tym plemników z piętnowaną główką
1	3.0	0.66	50%	1.98	0.6	12.0	9.4
2	1.9	0.82	60%	1.56	4.8	11.6	9.6
3	2.9	0.64	50%	1.96	2.0	12.2	9.6
4	1.6	0.44	50%	0.70	0.6	10.6	9.4
5	2.0	0.38	40%	0.78	1.8	9.9	8.1
6	2.0	0.27	40%	0.54	2.2	12.4	11.4
7	2.5	0.32	40%	0.80	1.0	12.6	11.4
8	1.7	0.30	40%	0.51	7.8	11.0	8.8
9	2.8	0.17	40%	0.48	3.0	10.2	8.6
10	1.3	0.22	40%	0.28	2.8	11.4	10.0
Przec.	2.1	0.42	45%	0.96	2.6	11.4	9.6

Przypadek nasz odbiega o tyle od poprzednio opisanych, że zupełna niepłodność wystąpiła u buhaja, w którego nasieniu stwierdzono stosunkowo niski odsetek plemników z piętnowaną główką, tak że ogólna zawartość anomalii pierwotnych utrzymywała się na poziomie dopuszczalnym dla buhajów płodnych. Należałoby sądzić więc, że zdolności zapładniającej pozbawione są nie tylko plemniki z widocznym defektem, ale również plemniki pozornie prawidłowe. Innymi słowy występowanie opisanej anomalii plemników należy uważać za objaw zaburzenia w spermiogenezie, wskazujący na zupełną niepłodność buhaja, bez względu na odsetek plemników wykazujących piętno.

Znaczenie opisanej anomalii jest o tyle duże, że jak wynika z badań Hancocka (1949)

ma ona charakter wrodzony i dziedziczny, ujawnia się zaś przy chowie w pokrewieństwie. W naszym przypadku nie mogliśmy ustalić stopnia spokrewnienia rodziców buhaja Norton, ze względu na zbyt płytkie ich rodowody. Należy przypuszczać, że chodziło raczej o przypadkowe spotkanie się genów warunkujących ujawnienie się wymienionej cechy. Jednakże pojawienie się tej cechy, wskazuje na możliwość jej szerzenia się w postaci ukrytej również w naszej hodowli bydła.

Piśmiennictwo

1) Bielański Wł. (1950) Med. Wet., s. 674. 2) Blom E. (1948) Medlemsbl. Dyrlaeg. 31:446. 3) Blom E. (1949) Wien. Tierärztl. Mschr. 36:4. 4) Hancock J. L. (1949) Vet. Rec. 61:308. 5) Teunissen G. H. (1946) Tijdschr. Diergeneesk. 71:292.

ЯСЬКОВСКИ Л., РОМАНИУК И.

РЕДКО ВСТРЕЧАЕМАЯ ДЕФОРМАЦИЯ СПЕРМАТОЗОИДОВ ПРИЧИНОЙ БЕСПЛОДИЯ У БЫКА-ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

Содержание

Авторы представляют случай бесплодия у быка-производителя черно-белой низменной породы; причиной бесплодия была деформация головок живчиков, описанная в первый раз через Теуниссен'а в Голландии и Гейкокк'а в Англии.

Деформацию (темно-окрашенное пятно в передней части головки) найдено у около 9% сперматозоидов. Бык покрыл 23 коровы, но стельность не выступила. В половых органах быка и покрытых быком коров, инфекции не установлено.

По другим признакам семя быка представлялось удовлетворительно.

JASKOWSKI L., ROMANIUK J.

A RARE SEMINAL DEFECT ASSOCIATED WITH INFERTILITY IN A BULL

Summary

This is an account of infertility of a black pied lowland bull associated with the presence of a head deformity described also previously by Teunissen in Holland and Hancock in England. The deformity (a deeply stained area on the anterior pole of the head) occurred in about 9% of the spermatozoa; the bull served 23 cows of which none conceived. No infection of the genital tract of the bull and cows served by the bull was found. Other semen characteristics of the bull remained satisfactory.

BOHDAN RUTKOWIAK

PZLZ — Gdańsk

Z kazuistyki urologicznej psów

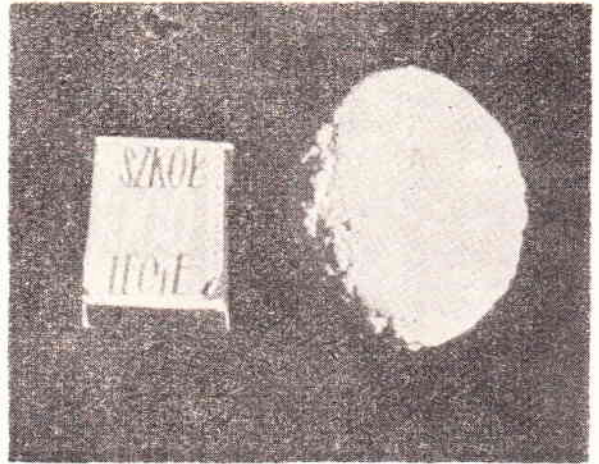
(Operacyjne usunięcie kamienia pęcherza moczowego dużych rozmiarów u suki)

Sukę rasy mieszanej 9 lat, wagi około 10 kg dostarczono z objawami oligurii. Klinicznie rozpoznano kamień pęcherza moczowego dużych rozmiarów. W czasie operacji usunięto kamień wagi 177 gramów o rozmiarach 70×

56×40 mm, wypełniający światło pęcherza prawie bez reszty. Stwierdzono przewlekłe ropne zapalenie pęcherza moczowego (grubość ściany pęcherza około 7—8 mm).

Suka „Pusia” po zabiegu. Obok widoczny kamień pęcherza moczowego.

Kamień pęcherza moczowego suki „Pusi”. Obok — dla porównania — pudełko zapalek.

W okresie pooperacyjnym zwierzę otrzymywało doustnie terramycynę w ilości 250 mg dziennie. Począwszy od trzeciego dnia po operacji suka oddaje mocz normalnie (trzy razy dziennie). Białko w moczu utrzymywało się przez okres trzech tygodni po zabiegu.

BRONISŁAW HAUPTMAN,—KSAWERY KAMIŃSKI

Tczew

Przypadek zatrucia prosiąt pędami ziemniaczanymi

Zatrucia zwierząt domowych pędami kiełkujących ziemniaków są zjawiskiem na ogół dość częstym. Uwzrokowane one są glikoalkaloidem solaniną, której zawartość w poszczególnych częściach rośliny osiąga wg *Gusynina* następujące wartości:

zielone łodygi i liście	do	0,25%
pędy kiełkujących ziemniaków	0,02 —	0,5%
kwiaty	0,6 —	0,7%
owoce	do	1,0%
dojrzałe ziemniaki	0,002 —	0,004%

W młodych ziemniakach, wystawionych na działanie promieni słonecznych i pozielieniactwa, zawartość glikoalkaloidu waha się od 0,01 do 0,08%. W przypadkach ciężkich zatruc na pierwszy plan wysuwają się objawy ze strony centralnego układu nerwowego w postaci depresji, przytępienia świadomości, niedowładu tylnych kończyn i drgawek, zaburzenia w oddychaniu a w końcu niewydolności krążenia. Ciężota wewnętrzna początkowo w granicach normy pod koniec spada. Śmierć następuje wśród objawów zapaści. W przypadkach lżejszych dominują objawy zapalenia przewodu pokarmowego. Leczenie polega na możliwie szybkim opróżnieniu przewodu pokarmowego i ma charakter czysto objawowy.

Przypadek własny

W czerwcu br. w jednej z chlewni PGR liczącej 57 macior i 243 prosiąt w wieku do 2 m-cy padły 3 prosiaki. Pierwsze objawy zauważone przez obsługę dzień przed tym wyrażały się posmutnieniem, brakiem apetytu i biegunką. Te same objawy stwierdzono u kilkunastu prosiąt w dniu pierwszej wizyty. Ciężota wewnętrzna mierzona u chorych sztuk wahała się w granicach 40,3 — 41,9°C.

Badanie anatomopatologiczne padłych prosiąt wykazało krwotoczne zapalenie błony śluzowej dna żołądka i jelit grubych, ubytki błony śluzowej dna żołądka, niezbyt jelit cienkich, liczne nitki włókniaka w jamie otrzewnowej, wybroczyny punktikowate pod torebką i w warstwie korowej nerek oraz w okolicy uszek i naczyń wieńcowych serca. W dwóch przypadkach stwierdzono zwyrodnienie wątroby.

Podejrzewając tło zakaźne zastosowano antybiotyki i sulfaguanidynę, zalecając równocześnie ścisłe przestrzeganie diety. Mimo zastosowanego leczenia stan chorych prosiąt szybko pogarszał się i po dwóch dniach padło dalszych 5 sztuk. Do zmian anatomopatologicznych opisanych wyżej dołączyły się brzeżne zawały w śledzionie oraz nieliczne punktikowate wybroczyny w błonie śluzowej pęcherza moczowego. Przeprowadzone w międzyczasie badanie bakteriologiczne dało wynik ujemny.

Z uwagi na narastające zachorowania sytuacja stawała się poważna, tym bardziej, że chodziło o jedną z lepszych chlewni w powiecie. Biorąc pod uwagę istniejącą w tym czasie sytuację epizootyczną, wykluczono przede wszystkim możliwość pomoru świń.

Nie udało się również stwierdzić żadnych uchybień w żywieniu.

Do chwili pierwszych zachorowań trzoda chlewna była karmiona parowanymi ziemniakami, dokładnie oczyszczonymi z pędów, których pokaźna ilość leżała przed chlewnią, oraz paszami treściwymi, produkowanymi przez gospodarstwo, jakościowo bez zastrzeżeń. Od dnia zachorowań ziemniaki zastąpiono płatkami.

Genezę schorzenia pozwolił wyjaśnić dopiero fakt, że zachorowania dotyczyły wyłącznie prosiąt odznaczających się dobrym apetytem i mających dostęp do całego terenu chlewni. Chorowały prosięta, które zja-